№ 187. Środa 13. Sierpnia 1856. Rok Gazecie 46.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 7. sierpnia. Na odbytem d. 1. sierpnia b. r. 278 losowaniu dawniejszego długu państwa, wyciągnięto seryę nr. 177. Serya ta zawiera obligacye kamery nadwornej po 4 procent, a mianowicie numer 25.931 aż włącznie 26.468, następnie 26.471 aż włącznie 26.923 z całą, a numer 26.470 z trzecią częścią sumy kapitałowej w ogółowej kwocie kapitałowej 1,204.708r. 41k. i w kwocie procentowej według zniżonej stopy 24.094r. $10^1/_4$k.

Obligacye te będą wymieniane według przepisów najwyższego patentu z 21. marca 1818 na nowe po pierwiastkowej stopie procentowej w monecie konwencyjnej uprocentowane obligacye długu państwa.

Lwów, 26. lipca. Prowizoryczny nauczyciel religii Izraelitów przy dwóch gimnazyach Lwowskich, Michał Wolf, który przedtem złożył obligacyę pożyczki narodowej w kwocie 20r. m. k., by z jej rocznych procentów sprawiona była stosowna książka w premium dla najpilniejszego izraelickiego ucznia gimnazyalnego, przesłał teraz w tym samym zamiarze drugą obligacyę pożyczki na 20r. m. k., co się i wyrazem uznania podaje niniejszem do wiadomości publicznej.

Wiédeń, 6. sierpnia. Dnia 7. sierpnia 1856 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiédniu i będzie rozesłany XXXV. i XXXVI. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt XXXV. zawiera:

Nr. 141. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i finansów z 28. lipca 1856, — prawomocne w królestwie Galicyi i Lodomeryi, w Wielkiem księstwie Krakowskiem i w księstwie Bukowiny, którem na mocy Najwyższego potwierdzenia z 16. lipca 1856 reguluje się postępowanie z temi pretensyami i sporami, pochodzącemi z dawniejszego stosunku dominikalnego, które nie zostały załatwione w drodze uwolnienia od ciężarów gruntowych.

Zeszyt XXXVI. zawiera:

Nr. 142. Dekret ministerstwa finansów z 23. lipca 1856, prawomocny w lombardzko-weneckiem królestwie, tudzież w Tyrolu i Vorarlbergu, względem wykonania rozporządzeń dekretu z 14go lipca 1856 (nr. 130 Dziennika ustaw państ.) o poborze podatku konsumcyjnego od płynów spirytusowych.

Wiédeń, 8. sierpnia. Dnia 9. sierpnia 1856 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiédniu i będzie rozesłany XXXVII. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 143. Dekret ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia z 14. lipca 1856, prawomocny w całym obwodzie państwa, którym się ogłasza stanowcza, najwyższem postanowieniem z 17. kwietnia 1856, potwierdzona ustawa względem egzaminu kandydatów do urzędu nauczycieli gimnazyalnych.

Nr. 144. Dekret ministerstwa finansów z 30. lipca 1856, — prawomocny we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Węgier, Siedmiogrodu, Kroacyi i Slawonii, Serbskiego Województwa z Temeskim Banatem, lombardzko-weneckiego królestwa, Tyrolu z Vorarlbergiem, Pogranicza wojskowego i Dalmacyi, — względem zmodyfikowania niektórych norm o podatku od gorzałki, zgodnie z metrami alkoholowemi, zaprowadzonemi dnia 1. kwietnia 1853.

Nr. 145. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z 2. sierpnia 1856, — obowiązujące wszystkie kraje koronne, z wyjątkiem wojskowego Pogranicza, — o sposobie pakowania przedmiotów, ulegających indagacyom karnego sądu.

Sprawy krajowe.

(Dobroczynne składki na Bukowinie.)

C. k. krajowe prezydyum na Bukowinie ogłasza następujące dalsze składki na cele dobroczynne przy sposobności szczęśliwego rozwiązania Jej Mości Cesarzowej Elżbiety:

Do tutejszego towarzystwa Imienia Cesarza Franciszka Józefa na wsparcie ubogich uczniów gimnazyalnych i towarzystwa Cesarzowej Elżbiety na zaopatrzenie niemających przytułku dzieci krajowych, przesłali tu w gotówce: Przewielebny, gr. nieunicki biskup Czerniowiecki ix. Eugeniusz Hackmann 25r., Jan Mikuli, właściciel dóbr Jużynec 6r., Michał baron Kapri właściciel dóbr Chliwestie 24r., szkolna młodzież w Kimpolundze 5r., Łazarz Passakas właściciel dóbr Witelówki 11r., Szymon Szymonowicz właściciel dóbr Duboutz 6r., Józef baron Kapri właściciel dóbr Szyszkouc 20r., Ignacy Szymonowicz właściciel Berhometu nad Prutem 5r., Antoni Szymonowicz właściciel dóbr Rewakouc 5r., Grzegorz Bogdanowicz właściciel Oschechlib 5r., pani Stefania Bogdanowicz właścicielka dóbr Oroszeny 7r., Salter właściciel dóbr Kocman 20r., Antoni Zadurowicz właściciel dóbr Hawrilestie 40r., gminy: Kocman 40r., Berhomet nad Prutem 15r., Burdej 5r., Chliwestie 15r., Dawidestie 10r., Dubouc 15r., Hawrilestie 10r., Jużynec 10r., Iwankouc 25r., Kliwdyn 20r., Laszkówka 25r., Łużan 25r., Malitynec 15r., Stare Mamajestie 25r., Nowe Mamajestie 25r., Strylecki Kut 15r., Oroszeny 20r., Oschechlib 15r., Piedokouc 15r., Rawakouc 10r., Rewna 10r., Szipenic 30r., Sziskouc 15r., Stawczan 25r., Suchowerchów 25r., Witilówka 10r.

Do ponawiających się corocznie składek na wymienione stowarzyszenia obowiązali się:

	na rzecz tow. Franc. Józefa	na rzecz tow. Cesarzow. Elżbiety
Ix. Antoni Kunz łac. k. dziekan w Czerniowc.	4 r.	2 r.
Jan Nitecki pens. c. k. gubernialny radca .	5 „	4 „
Teodor Lupul właśc. realn. w Czerniowcach	15 „	25 „
Karol Wexler c. k. subst. prokurator państwa w Czerniowcach	12 „	—
Wilhelm Marin w Czerniowcach	4 „	2 „
Teodor Maxymowicz g. k. dziekan w Czerniowc.	— —	2 „
Franciszek Krämer w Czerniowcach	— —	2 „
Pani Sara Mehler „	— —	2 „
Ignacy Lazarus „	— —	2 „
Pani Gittel Salter „	— —	2 „
Izrael Juster „	— —	2 „
Pani Albertyna Mikuli „	— —	5 „
Eliasz Müller „	— —	2 „
Izydor Chalbasani, aptekarz „	— —	5 „
Tomasz Zachariasiewicz „	— —	2 „

Następnie złożono dla Czerniowieckich ubogich miejscowych:

W tamtejszym magistracie składkową kwotę 33r., baron Mustatza 10r., Jakob Fränkl 5r.

Nakoniec baron Mustatza w Sadagurze zabezpieczył w rzeczonej włości odstąpieniem myta od wozów i miary roczny przychód kilku set reńskich, a prócz tego tamtejszych ubogich obdarzył kwotą w gotówce 50r. m. k.

Za te wspaniałomyślne dary dobroczynności wyraża się niniejszem najszczersza podziękę. — Czerniowce, 5. sierpnia 1856.

(Nowiny dworu. — Podróż ministra spraw wewnętrznych. — Pochwała straży finansowej. — Towarzystwa rzeźnicze. — Wychodźtwo do Węgier. — Nadzór więźniów.)

Wiédeń, 10. sierpnia. Jego c. k. apostolska Mość powrócił wczoraj w południe z Iszlu do Laxenburga.

— Jego Excel. minister spraw wewnętrznych, baron Bach, zawinął 1. sierpnia o dziesiątej godzinie wieczór na paropływie Lloydy „Benaco" z Fiumy do Zary, zwiedziwszy po drodze wyspy Quarnero. Przyjęty uroczyście, zajął pomieszkanie w gmachu namiestnictwa i zwiedził dnia 2. więzienia, szpital, urzęda polityczne i gimnazyum, gdzie się odbył egzamin. Potem zwiedził Jego Excelencya szkołę realną i nawigacyjną, równie jak celniejsze gmachy publiczne. W południe przyjmował u siebie przewielebny kler, wysokie władze i konzulów zagranicznych. O godzinie trzeciej była u Jego Excelencyi namiestnika uczta.

— Cesarsko-rosyjska ambasada otrzymała doniesienie, że ponieważ ustąpienie z Krymu już nastąpiło, więc na czarnem i azowskiem morzu zaprowadzono znowu zakłady kwarantany rosyjskiej.

— Ponieważ nadane przez Cesarza Jego Mości pojedynczym członkom straży finansowej dekoracye idą w zaszczyt całemu instytutowi

we wszystkich krajach koronnych, podnoszą jego znaczenie i są najsilniejszym bodźcem do naśladowania, więc nakazano dekretem ministerstwa finansów, ażeby wydawane w tej mierze najwyższe postanowienia we wszystkich oddziałach straży finansowej, w godny, uroczysty sposób ogłaszali przełożeni swym ludziom i wciągali do zaprowadzonych przy każdym oddziale ksiąg rozkazowych.

— Niektórzy z tutejszych rzeźników postanowili zawiązać towarzystwo, którego zamiarem jest zakupować samym na siebie rzeźne bydło w księstwach naddunajskich, i tym sposobem pozbyć się pośrednictwa handlarzy bydłem. Pożytek, który dotychczas pobierali handlarze, obróciłby się na korzyść częścią towarzystwa, a częścią kupującej publiczności.

— Wychodztwo z Niemiec do Węgier rozszerza się od roku do roku coraz bardziej i przybiera charakter praktyczny. I tak osiedliło się tego roku w okolicy Debreczyna, koło Temeswaru, Esscgu, i Aradu kilka majętnych familii z Bawaryi, Saksonii i Wirtembergu; za niemi mają przybyć w jesieni i na przyszłą wiosnę jeszcze inni.

— W zamiarze zapobieżenia nadwerężeniu bezpieczeństwa publicznego oddani być mają na mocy wysokiego rozporządzenia c. k. ministeryum spraw wewnętrznych z 3go czerwca r. b. po odbyciu swej kary bezpośrednio do domu pracy przymusowej ci więźniowie, o których przekonano się, że w ciągu kary swej niepoprawili się, i że nadto są niebezpieczni dla bezpieczeństwa publicznego.

Co do więźniów skazanych na karę więzienia więcej roku jednego i przytrzymywanych w więzieniach publicznych, należy spisywać uwagi o ich zachowaniu się przez administracyę więzienną podczas miesięcznych komisyi domowych, lub też przez komisyę według własnych jej spostrzeżeń, gdyż tym sposobem można najłatwiej otrzymać sumienne spostrzeżenia o zachowaniu się więźniów. O tych zaś więźniach, których skazano na karę więzienia niżej roku, i którzy przytrzymywani w więzieniu indagacyjnem są karnym sądom mniej znani z usposobienia swego — należy spisywać spostrzeżenia ze strony c. k. dyrekcyi policyi, i zawiadomić o tem władze polityczne, pod których jurysdykcyę poddani będą więźniowie po wysiedzeniu kary zasądzonej.

Ameryka.

(Sesya w Washingtonie. — Żółta febra. — Położenie Meksyku.)

Według doniesień z **Nowego Yorku** z 19. lipca sądzono powszechnie, że sesye potrwają do końca sierpnia, gdyż ważne sprawy pozostają do rozpoznania, a najważniejsze, które się ściągają do Kanzas i do Kalifornii; przyspieszyć by mogła zamknięcie sesyi w Washingtonie fabra żółta, zwłaszcza że wydarzył się już jeden wypadek choroby, a przy takiej jak' teraz spiece (27 do 30° R.) możnaby słusznie tego się obawiać. Wiadomo też, że choroba ta sprawiła wielkie spustoszenia w porcie Norfolk niedaleko Washingtonu.

— List prywatny z **Meksyku** w dzienniku *Times* przedstawia bardzo smutny obraz tamtejszych stosunków politycznych i wyraża najsilniejsze przekonanie, że prędzej lub poźniej musi się skończyć niepodległość republiki i że niewątpliwie stanie się łupem stanów zjednoczonych, jeśli mocarstwa europejskie wcześnie niezapobiegną temu.

Portugalia.

(Cholera. — Przygotowania do wyborów. — Siła zbrojna.)

Lizbona, 29. lipca. Familia królewska przeniosła zaraz po zamknięciu Kortezów rezydencyę swoją do Cintry. Pogłoska, jakoby i tam wybuchnąć miała cholera niesprawdza się. Ale w Lizbonie umarło ostatniemi dniami 414 osób na cholerę, lecz według zgodnych upewnień zachorowała większa ich część z nieostrożności w dyecie. Rząd przygotowuje instrukcye do wyborów, lecz potąd jeszcze niewiadomo, jakich kandydatów będzie popierać. Potąd mianowała dopiero partya progresistów wydział wyborowy, na którego czele stoi *M. Fontes* z innymi stronnikami ostatniego i teraźniejszego gabinetu. W razie poparcia ze strony rządu zaproponowanych przez wydział kandydatów, nie o wiele różniłaby się przyszła izba deputowanych od ostatniej.

Portugalia, której wewnętrzna spokojność tak świetnie odbija się w obec nieustannych zawichrzeń ościennej Hiszpanii, ma, według budżetu na rok $185^6/_7$, armię, złożoną tylko z 24.000 ludzi, z których prócz tego najmniej 4000 jest na urlopie. Te 24.000 ludzi składają się ze sztabu: osób 48, korpusu inżynierów 410 ludzi, artyleryi 2600, piechoty 17.000, kawaleryi 3209 ludzi. W czasach wojny ma wynosić armia 49.729 ludzi 5500 koni. Flota liczy tylko 2400 ludzi. Podzielona jest armia na 8 dywizyi (dawniej na 10) w Lizbonie, Porto, Evora, Braga, Villareal, Castella-Branco, Vezue i Faro. Oprócz dywizyi Lizbońskiej, która ma karabiny perkusyjne, uzbrojona jest cała piechota jeszcze karabinami o krzemieniach.

Hiszpania.

(Rozbrojenie milicyi. — Sądy wojenne. — Program nowej administracyi. — Depesza z 5. sierpnia.)

Gazeta madrycka z 2. sierpnia pisze: „Jeneralny kapitan Katalonii donosi pod dniem 25. lipca: Szef batalionu strzelców z Alby i Tormes przybył wczoraj po rozbrojeniu milicyi narodowej w San Pedoc z powrotem do Maroresy, dokąd zabrał z sobą z Sellent 18 pojmanych w tem miejscu insurgentów barcelońskich i 6 innych osób, które poddały się w Artes. Inni insurgenci z Gracyi pojmani z bronią w ręku mają być po dopełnieniu przepisanych formalności rozstrzelani przed tym domem w mieście, gdzie zamordowali 7 szefów i oficerów armii, którzy się poddali.“ — Ten sam jeneralny kapitan donosi pod dniem 29. z. m.: „Wczoraj po południu rozstrzelano za wyrokiem komisyi wojskowej 16 insurgentów u wnijścia do miasta Gracyi przed owym domem, gdzie milicya narodowa zbuntowanego miasta zamordowała komendanta wojskowego D. Magina Ravell i 6 oficerów, którzy się w nim zamknęli a potem poddali. Zresztą niewydarzyło się nic nowego.“

Ostatnie doniesienia z **Madrytu** zapewniają, że rząd hiszpański przygotowuje program administracyi, który wkrótce ma być wykonany. Hiszpania podzielona jest jak wiadomo na 12 jeneralnych kapitanatów i 45 intendantur. Pomiędzy reformami, które mają nastąpić i zmierzają do tego, by administracyę Hiszpanii urządzić na sposób francuski, znajduje się także podział kraju na 90 mniejszych intendantur, które odpowiadają francuzkim podprefekturom, i nawet w najodleglejszych prowincyach mają zaprowadzić sprężyste działanie rządu. — W Katalonii goszczą jeszcze bandy insurgentów; na ich czele stoją szefowie Karlistów.

Depesza z **Madrytu** z 5. sierpnia donosi: „Bandy katalońskie są po części opasane, po części rozproszone. — Jenerał Falcon usunął się do Francyi. — Kilku jenerałów otrzyma tytuły kastylskie. — Margrabia Albaide (Orense), o którego uwolnieniu donoszą, jest jeszcze w więzieniu w Walencyi.“

Anglia.

(Pozwolenia noszenia orderu zagranicznego. — Układy z Ameryką. — Upały. — Wychodźtwo.)

Londyn, 5. sierpnia. Dodatek do *Gazette* zawiera obwieszczenie, że Jej Mość Królowa nadaje pozwolenie noszenia orderu legii honorowej wszystkim tym, którzy od Cesarza Francuzów otrzymali go za pełnione przed nieprzyjacielem posługi. Na teraz niezdaje się rząd myśleć o zniesieniu dawnej ustawy, że nikomu oprócz wojska, niewolno w Anglii nosić orderów zagranicznych.

Jak donosi dziennik *Herald* z wiarogodnego źródła, doszły konferencye Lorda Clarendona z panem Dallas do pożądanego rezultatu, i sprawę centralno-amerykańską można uważać już za załatwioną. A mianowicie miał rząd angielski ustąpić we wszystkich głównych punktach. Anglia zrzeka się protektoratu nad Indyami w Mosquito, lub zatrzymuje ją imiennie tylko, przyzwala na regulacyę granicy Belizy, jakiej życzy sobie rząd amerykański, i odstępuje wyspę Ruaton państwu Honduras. Czyli i jak dalece podania te są prawdziwe, okaże się poźniej.

Ze wszystkich części kraju nadchodzą doniesienia o nadzwyczajnych upałach, jakie panują od 12 dni. W Liwerpolu zostawiono zeszłej soboty (2. sierpnia) targowicę otwartą aż do północy częścią dla wygody kupujących, a częścią dla dobra handlarzy, i co tylko było z mięsiwa na targu, sprzedawano wszystko po jakiejbądź cenie. Masło rozlewało się jak woda, szynki wyglądały jak gotowane, wszelkie owoce przechodziły prędko w zgniliznę, i za 1 szyling można było kupić troje kurcząt. Na drugi dzień pokazywał termometr na giełdzie w Liwerpolu 86° w cieni a 125° F. na słońcu. Na południowem wybrzeżu hrabstwa Devonshire mają być upały prawdziwie równikowe. W Londynie łagodzi temperaturę od 4 sierpnia przyjemny wiatr od morza.

— Liczba wychodźców, którzy w ciągu miesiąca ostatniego odpłynęli z Liwerpolu w rozmaite strony świata, wynosi do 11.702 głów.

Francya.

(Wieś Alma. — Marszałek Pelissier w Plombieres. — Koncylium Biskupów. — Wychodźcy hiszpańscy. — Prace księcia Lucyana Bonapartego.)

Paryż, 6. sierpnia. *Monitor* ogłasza dekret względem założenia wsi przy gościńcu z Algieru do Dellys. Podług projektu ministra wojny ma wieś ta na pamiątkę pierwszego zwycięstwa w Krymie otrzymać nazwę „Alma“. Tymczasowo osiedzie w niej 72 familii. — Podług *Monitora* stało się to na usilną prośbę marszałka Pelissier, że mu dozwolono złożyć uszanowanie swoje Cesarzowi jeszcze przed przybyciem jego do Paryża. Marszałek miał dziś wieczór przybyć do Plombiers. Zabawa wieczorna, którą Cesarz wyprawiał wczoraj w Plombieres, trwała do północy; sławny Vivier śpiewał i grał na klarynecie. — Ogólna suma składek na dotkniętych powodzią wynosiła do wczoraj, o ile wiedziano w ministeryum finansów, 8,693.251 franków. — Angielski poseł w Neapolu, Sir Temple, brat Lorda Palmerstona, przejeżdżał wczoraj w podróży do Londynu przez Paryż. — Jenerał Falcon znajduje się podług depeszy z Madrytu z 5go b. m. od kilku dni we Francyi. — W katedrze w Perigueux otworzone zostało na dniu 3. sierpnia konsylium Biskupów południowej Francyi pod przewodnictwem kardynała arcybiskupa z Bordeaux.

Większa część wydalonych niedawno do Perpignanu wychodźców hiszpańskich, podoficerów i żołnierzy otrzymała na podaną prośbę pozwolenie powrotu od swego rządu. Nim jednak odjechali z Perpignanu, musieli oświadczyć w obec tamtejszego konzula hiszpańskiego, że się poddają, i złożyć w jego ręce przysięgę wierności dla Królowy Izabeli.

Messager de Bayonne podaje następujące szczegóły o podróży księcia Ludwika Łucyana Bonapartego do Hiszpanii: „Książe bawił przez niejaki czas w biskajskich prowincyach Francyi i Hiszpanii, by zebrać na miejscu dokumenta i rzadkie ślady, jakich potrzebował do ukończenia dwóch ważnych dzieł swoich o dziejach i języku ludu biskajskiego. Za powrotem do Paryża ogłosi książe ewanielię św. Mateusza we wszystkich dyalektach biskajskich, jako też kartę wszystkich okolic, gdzie mówią jeszcze językiem biskajskim.

Co dnia zgromadza książę u swego stołu w Saint Jean de Luz reprezentantów licznych dyalektów tej mowy, istniejących dotąd jeszcze w Hiszpanii i we Francyi. Często się zdarza, że goście jego nierozumieją się między sobą. Książę, który zna dokładnie wszystkie narzecza; służy wtedy za tłumacza, wyjaśniając każdemu z gości w jego narzeczu to, czego niezrozumiał."

Szwajcarya.

(Układy z Badenem i Genewą. — Cło na żelazo. — Bandy złodziejskie. — Powrót legionistów.)

Rada federacyjna poleciła dr. Furrer układać się z Badenem o traktat względem stosunków wolnego przesiedlania. Następnie przesłała rada federacyjna rządowi w Genewie do wiadomości memoryał panów Pons i Bordier względem anormalnych stosunków prawnych katolików w kantonie Genewy, a właściwie w gminach dawniej sabaudzkich.

Uchwalone przez federacyjne zgromadzenie jednostajne cło w kwocie 1 fr. od kutego, lanego i walcowanego żelaza wejdzie już z dniem 1. sierpnia w moc obowiązującą.

Zepsucie obyczajów w kantonie Berny szerzy się coraz bardziej i zagraża coraz mocniej publicznemu bezpieczeństwu. Uorganizowały się bandy zbójeckie i złodziejskie, które cały kraj dzielą na powiaty i z planu o zgubę kraj przyprawiają. Z niesłychaną zuchwałością napadają na miasta federacyjne i przyległe im okolice. Policya jest za słaba, tak, iż obywatele muszą sobie sami radzić.

Z Zuryku donoszą pod dniem 1. sierpnia. Przewiezione ze Smyrny do Anglii trzy bataliony legii szwajcarskiej w służbie angielskiej, które stoją teraz w obozie pod Shorncliffe, mają być rozwiązane w przeciągu 5 do 6 tygodni. Na zapytanie, gdzie chcą się udać, odpowiada większa część: „Do Szwajcaryi." Kilkunastu tylko obrało Amerykę, przylądek lub Algier na przyszłą siedzibę. Każdy żołnierz otrzymuje na odjezdnem roczny żołd w kwocie 500 franków, a oficerowie trzymiesięczną pensyę. W Boulogne-sur-Mer zapowiedziano dziś 2000 Szwajcarów tej legii wracających do kraju.

Włochy.

(Zamach na granicę modeńską. — Trybunał neapolitański.)

O napadzie na terytoryum modeńskie piszą dziennikowi *Neue Preus. Ztg.*:

„Wiarogodne doniesienia o próbowanym lecz zupełnie bezskutecznym zamachu na granicę modeńską potwierdzają niestety aż nadto, że Mazzini i jego spółka mieli znowu udział w tej sprawie. Ale ta demonstracya niepoprawnych bohaterów rewolucyi niejest jedyna tylko; także nad Tycynem, w Genuy i w stolicy piemonckiej porobiono przygotowania, by zastępem wysłanników i szaleńców poprzeć wyprawę ochotników do Modeny, gdyby wyprawa ta była odniosła jakikolwiek skutek. Powrót części angielsko-włoskiej legii cudzoziemskiej nastręczył jak się zdaje doskonałą podporę temu dziełu zniszczenia. Co też powie na to dziennik *Corespondance Italienne*, który przed kilkoma dniami jeszcze głosił przekonanie swoje, że we Włoszech niema ani rewolucyonistów ani zwolenników anarchii?"

— Procès, którym zajęty jest obecnie trybunał kryminalny w **Neapolu** niezostał zawieszony, jak utrzymywano, podług doniesień z 26. lipca, lecz toczy się dalej bez przestanku. Przeglądanie licznych papierów, które skonfiskowane zostały, prace komisyi indagacyjnej, mającej przesłuchywać świadków, którzy dla wysokiego stanowiska swego niemogą być powoływani przed kraty sądowe, wszystkie te względy pociągnęły za sobą konieczne odroczenie posiedzeń sądowych. Pomiędzy świadkami wzywanymi ze strony komisyi znajduje się także Jego Eminencya kardynał-arcybiskup Neapolu. Sąd przedsiębierze swoje śledztwa z najściślejszą bezstronnością. Dwie trzecie części uwięzionych wypuszczono już na wolność.

Z zawikłanymi w tym procesie osobami ze stanu duchownego obchodzono się od czasu wytoczenia tej sprawy z wszelkiemi względami, jakie przynależą się ich stanowi. Gdy mnich Luigi potwierdził pierwsze zeznanie swoje w obec prokuratora państwa, uwolnił Jego król. Mość jego, a oraz obżałowanego Rafaela Ruggieri i kilku innych od aresztu policyjnego, i reskryptem królewskim z 5. sierpnia 1855 oddał ich pod dozór przełożonemu ich zakonu. Rafael Ruggieri, jedyny ksiądz, którego sprawa została jeszcze nierozstrzygnięta, niebył właściwie nigdy uwięziony; niemógł tylko opuszczać swego klasztoru, na który ograniczony został reskryptem królewskim z 12. listopada 1855.

Najwyższy trybunał sądowy zajmie się natychmiast dalej tym procesem, jak tylko przynależni znawcy i komisye indagacyjne ukończą prace swoje; tymczasem zaś oczekuje sąd pisemnych doniesień od kilku nieobecnych osób, a prócz tego powołał kilku nowych świadków, którzy mają dopiero przybyć do Neapolu.

Niemce.

(Nowiny dworu państw niemieckich. — Deklaracya posła hiszpańskiego w Berlinie.)

Berlin, 5. sierpnia. J. M. Król przyjmował wczoraj po południu w Sanssouci posła sejmu związkowego p. Bismark-Schoenhausen. Przyjechał on przed południem koleją żelazną z Frankfurtu nad Menem do Berlina.

Jej Mość Cesarzowa rosyjska (matka) udać się ma w podróż do Moskwy przyszłego wtorku. Kilkoma dniami wprzód zjedzie Jego cesarzew. Mość w. książę Michał z Karlsruhe do Sanssouci.

Jego cesarzewicz. Mość najdostojniejszy Arcyksiążę Albrecht przybył 3. sierpnia dla zwiedzenia kościoła Sgo Apolinarego do Remagen, a po śniadaniu i krótkim pobycie udał się parопływem w dalszą podróż w górę rzeki.

Jej Mość Cesarzowa Matka rosyjska przybędzie, jak słychać, na przyszły poniedziałek (11go sierpnia) z Sanssouci do Berlina, przenocuje w pałacu ambasady rosyjskiej, a we wtorek odjedzie koleją żelazną do Gdańska, zkąd mają dwie fregaty rosyjskie przewieźć dostojnych podróżnych do Petersburga.

Do *Lindau* przybyli 2go b. m. Ich królewicz. Mości bawarski książę Luitpold z małżonką.

Ich królewicz. MM. Wielki Książę i Wielka Księżna z Mecklenburg-Strelitz przybyli z następcą tronu księciem Jerzym w powrocie z Marienbadu do *Berlina*. Równocześnie przybył także książę heski Aleksander z Darmsztadu, by udać się z Berlina na koronacyę Cesarza rosyjskiego do Moskwy.

Na dniu 3go b. m. przybył Jego królewicz. Mość książę holenderski Fryderyk do *Koblencyi*, i zaraz potem udał się w dalszą podróż do Ems, gdzie od niejakiegoś czasu znajduje się dostojna małżonka księcia.

Ich królewicz. MM. Wielki Książę i Wielka Księżna Oldenburga powrócili po sześciotygodniowej niebytności do zamku w Rastede, zwykłej swojej rezydencyi letniej.

Jego Eminencya kardynał-arcybiskup Geissel przybył 1. b. m. z Berlina i Wiednia napowrót do Kolonii.

Parопływ pocztowy „Preuss. Adler" z Kronsztadu przybył do Szczecina z 60 pasażerami, miedzy którymi znajduje się także wiceadmirał Charles Napier.

Berliński dziennik *Zeit* ogłasza następującą deklaracyę nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra Jej Mości Królowy Hiszpanii przy dworze berlińskim:

„Ponieważ dziennik *Presse belge* podał wiadomość, że król. hiszpański poseł w Berlinie p. Pascual de Oliver miał otrzymać depeszę z Londynu, w której zapowiedziane jest stanowisko Anglii w razie obcego wmieszania się w sprawy Hiszpanii, przeto uważam za obowiązek z mej strony oświadczyć, że wiadomość ta jest zupełnie bezzasadna, i muszę ją wprost nazwać fałszywą, gdyż nieotrzymałem nigdy mniemanej depeszy, ani też nie stręczyłem najmniejszego powodu, by można wierzyć takiej niedorzeczności. Berlin, 5. sierpnia 1856. Pedro Pascual de Oliver."

Rosya.

(Skład ambasady tureckiej. — Przywrócenie stosunków z Hiszpanią.)

Petersburg, 30. lipca. Ogłoszony dziś cesarski rozkaz dzienny z 24go b. m. mianuje urzędników misyi tureckiej. Tajny radzca Buteniew, członek rady państwa, przyłączony do ministeryum spraw zewnętrznych, otrzymał rozkaz uwiadomić Sułtana o wstąpieniu na tron Jego Mości Cesarza i obejmuje potem sprawy misyi w Konstantynopolu. Dotychczasowy sekretarz ambasady w Berlinie książę Łabanow-Rostowski przyłączony został do ambasady w Konstantynopolu jako radzca legacyjny, a radzca państwa Argiropulo jako pierwszy dragoman.

Z Wiednia donoszą dziennikowi *Nord* z 3go sierpnia: „Rząd rosyjski mianował, jak słychać, pełnomocnego ministra przy dworze madryckim. Tym sposobem przywróconoby przerwane jeszcze od śmierci Ferdynanda VII. stosunki dyplomatyczne między Rosyą i Hiszpanią."

Turcya.

(Flotyla angielska odpłynęła na czarne morze. — Legia polska. — Odjazd wojsk angielskich. — Wojska tunetańskie odchodzą. — Baraki angielskie.)

Wiadomości z **Konstantynopola** są z 31. lipca. *Journal de Constantinople* z tego dnia pisze:

„Angielska flotyla pod dowództwem kontadmirała Sir Houston Stewarta odpłynęła 29go b. m. na czarne morze. Zapewniają, że Francya będzie tak samo jak Anglia postępować na czarnem morzu.

Legia polska, zostająca w służbie angielskiej, została powołana do Konstantynopola, by oddać broń i konie władzom angielskim. Niektórzy członkowie tej legii, obeznani z budowaniem gościńców, używani będą przy takich robotach w służbie tureckiej.

Odjazd wojsk angielskich z Konstantynopola odbywał się w ostatnich dniach z wielkim pospiechem. Najwięcej 200 ludzi pozostało jeszcze. Aż do odjazdu komisaryatu angielskiego pozostanie kompania artyleryi w stolicy tureckiej.

Koszary w Skutarach mają być 6go sierpnia oddane władzom tureckim, i na tem skończy się urzędowanie tamtejszego angielskiego komendanta placu jenerała Stockes."

Na dniu 26go t. m. opuściły wojska tunetańskie stolicę turecką na pokładzie 7 parопływów tureckich. Kilku oficerów tej armii pozostało jeszcze częścią oczekując rozstrzygnienia procesu wytoczonego jednemu z ich kolegów o zamordowanie pewnego Jończyka, częścią zaś dla uregulowania likwidacyi kontyngensu tunetańskiego.

Wojska egipskie odpłyną w ciągu przyszłego tygodnia. — Nie rząd angielski, jak dawniej mylnie donoszono, lecz turecki rząd zakupił baraki angielskie w Skutarach. To samo stało się także z barakami francuskiemi w Daud-Basza, w Maslaku itp., jako też z angielskiemi stajniami w Galata-Seraju. Materyał tych baraków będzie użyty potem do odbudowania spalonych niedawno koszar w Daud-Basza i szkoły wojskowej w Pera.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 10go sierpnia. *Monitor* donosi, że Cesarz wczoraj wieczór przybył do Paryża. Cesarzowa oczekiwała go w Tuileryach.

Terapia, 9. sierpnia. Rosyjski komendant Karsu oznajmił rządowi w Erzerum, że Rosyanie gotowi są oddać Kars władzom tureckim.

Chambery, 7go sierpnia. Na wezwanie arcybiskupa genueńskiego odbył się w tych dniach kongres biskupów piemonckich i sabaudzkich, gdzie się naradzano jak się zachować ma duchowieństwo w obec rządu piemonckiego. Biskup orleański był także na tym kongresie.

Florencya, 7. sierpnia. *Monitor* donosi, że Duca Galliera i P. Talbot w imieniu towarzystwa kolei centralnej stosownie do zobowiązania swego deponowali w internacyonalnej komisyi pięciu rządów w Modenie pięć milionów lire.

Genua, 8. sierpnia. *Corriere mercantile* donosi, że kilku kapitalistów z Paryża, Londynu, Brukseli i z Genuy subskrybowali znaczne kapitały na kolonizacyę wyspy Sardynii.

Medyolan, 10. sierpnia. Gazeta piemoncka zawiera ogłoszenie względem wydzierżawienia niektórych robót fortyfikacyjnych w Alessandryi. *Gazette militare* donosi, że żołnierzom, którzy służyli w Krymie, doliczone będą lata służby w miarę czasu odbytej kompanii.

Z **Konstantynopola** nadeszła na Tryest wiadomość z 1. sierpnia, że eskadra sir Houstona Stewart otrzymała rozkaz odpłynąć na czarne morze i podług dziennika *Journal de Constantinople* pozostać na niem tak długo, dopokąd Rosyanie nieustąpią z Karsu, nieoddadzą wysp wężowych, i niedopełnią postanowionych na kongresie paryskim stypulacyi.

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 12. sierpnia. Spęd bydła rzeźnego na wczorajszym targu liczył 136 sztuk wołów, których w 7 stadach po 6 do 45 sztuk z Rozdołu, Bursztyna, Bóbrki i Skałatu na targowicę przypędzono. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 130 sztuk na potrzeb miasta i płacono za sztukę, mogącą ważyć 305 wied. funtów mięsa i 32 funtów łoju, 59r.; wół zaś, którego szacowano na 380 funt. mięsa i 50 funt. łoju, kosztował 85r.30kr. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 12. sierpnia.		gotówką zlr.	gotówką kr.	towarem zlr.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	42	4	45
Dukat cesarski	„ „	4	47	4	49
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	15	8	18
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	35	1	36
Talar pruski	„ „	1	29	1	31
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	10	1	11
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	81	15	81	42
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	76	40	77	3
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	84	50	85	33

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 9. sierpnia.			w przecięciu
Obligacye długu państwa . . . 5%	za sto	$84^1/_4$ $84^1/_{16}$	$84^1/_{16}$
detto pożyczki narod. 5%	„	$85^1/_2$ $^5/_8$	$85^9/_{16}$
detto z r. 1851 serya B. . . . 5%	„	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą . . 5%	„	—	—
Obligacye długu państwa . . . $4^1/_2$%	„	—	—
detto detto 4%	„	$73^5/_8$ $^3/_4$	$73^{11}/_{16}$
detto z r. 1850 z wypłatą . . 4%	„	—	—
detto detto detto . . 3%	„	—	—
detto detto . . . . . $2^1/_2$%	„	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834	„	$248^1/_2$ 249	$248^3/_4$
detto detto z r. 1839	„	—	—
detto detto z r. 1854	„	—	—
Obl. wiéd. miejskiego banku . . . . $2^1/_2$%		—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 . . 5%		—	—

	za sto	w przecięciu
Obl. indemn. Niż. Austr. 5%	—	—
detto galicyijskie i węgierskie . 5%	$77^1/_8$ $^3/_8$ $^1/_2$	$77^3/_8$
detto krajów koron. 5%	—	—
Akcye bankowe	1097 1100	1099
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr. . . .	$586^1/_4$ $587^1/_2$	$586^7/_8$
Akcye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.	$383^3/_4$ 384	$383^3/_4$
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	$2872^1/_2$	$2872^1/_2$
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr. . .	—	—
Akcye kolei żel. Edynburgskiej na 200 złr. .	—	—
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr.	260 261	$260^1/_2$
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	598 600	599
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.	430	430
Galic. listy zastawne po 4% na 100 złr. . .	—	—
Renty Como	—	—

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 9. sierpnia.		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	$85^1/_4$	$85^1/_4$ 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	$102^7/_8$	$102^7/_8$ uso
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24^1/_2$ fl.	$101^1/_2$ l.	$101^1/_2$ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	76 l.	76 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	— 2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—$2^1/_2$ 2 $2^1/_2$ l.	10—$2^1/_2$ 3 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	$102^1/_2$	$102^1/_2$ 2 m.
Marsylia za 300 franków	—	— 2 m.
Paryż za 300 franków	$119^1/_4$ $^3/_8$ l.	$119^3/_8$ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	264 $264^1/_2$	264 31 T. S
Konstantynopol za 1 złoty Para	472 470	471 T. S.
Cesarskie dukaty	—	— Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 12. sierpnia.

Oblig. długu państwa 5% $84^3/_{16}$; $4^1/_2$ —; 4% —; 4% z r. 1850 —. 3% —; $2^1/_2$% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. 253; z r. 1839 $127^1/_4$. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1100. Akcye kolei półn. $2861^1/_4$. Glogniekiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej $593^3/_4$. Lloyd 430. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. $593^3/_4$ złr.

Amsterdam l. 2 m. $85^1/_4$. Augsburg $102^7/_8$ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt $101^5/_8$ 2 m. Hamburg $75^3/_8$ 2 m. Liwurna — l. 2 m. Londyn 10 — $2^1/_2$. 2 m. Medyolan $102^1/_2$. Marsylia $119^1/_4$. Paryż $119^3/_8$. Bukareszt $264^1/_2$. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. $7^1/_4$. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. $77^1/_2$. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 $107^1/_4$. Pożyczka narodowa $85^{11}/_{16}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. $359^5/_8$ fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. $383^3/_8$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 12. sierpnia.

PP. Hubicki Zyg., z Nakwaszy. — Łączyński Józef, z Batiatycz. — Lewicki Józ., z Bonowa. — Głowacki Wład., z Żółkwi. — Wendorf Ant., z Krakowa. — Michalewski Ant., z Niedzwiedzia. — Onyszkiewicz Rud., z Stryja. — Raciborski Michał, adwokat krajowy, z Truskawca. — Laskowski Wincenty z Ustrzyk. — Mysłowski Ant., z Konczak. — Frank Ferd., z Nahaczowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 12. sierpnia.

Hr. Bawcrowski Józef, do Tarnopola. — PP. Fedorowicz Antoni, do Starejsoli. — Pakosłowski Jan, do Rohatyna. — Abgarowicz Jan, do Łuki. — Kielanowski Tytus, do Kozłowa. — Chomiński Teodor, do Mikołajowa. — Frank Ferd., do Nahaczowa. — Ball Franc., do Tuligłów. — Antoniewicz Winc., do Skwarzawy. — Torosiewicz Maurycy, do Ostrowa. — Bełtowski Kar., do Liska.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie
dnia 11. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
6. god. zrana	326.41	+ 11.6°	87.6	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. popoł.	326.22	+ 16.2°	70.1	„	„	„
10. god. wiecz.	326.61	+ 12.9°	88.2	„	„	„

KRONIKA.

Nakładem księgarni Lwowskiej p. Kajetana Jabłońskiego wyszedł w tych dniach pierwszy zeszyt zapowiedzianych ogłoszeniem prenumeraty w czerwcu „Dzieł znakomitych pisarzów krajowych.“ — Zeszyt ten zawiera część poezyi Józefa hr. Dunina Borkowskiego z żywotem tego autora przez Augusta Bielowskiego. Pisma Józefa hr. Dunina Borkowskiego obejmować będą w tem wydaniu trzy tomy po cztery zeszyty w następującym porządku: *A. Poezye* oryginalne i tłumaczone. *B. Proza:* Greczyzna w Polsce, *a)* Oddział literatury, *b)* oddział biograficzny. Dzieje nowogreckiej literatury. — Rozprawy: *a)* Poezya żydowska w Polsce, *b)* Dzieje poezyi żydowskiej na ziemi polskiej, *c)* Uwagi nad przekładem pieśni gminnych nowogreckich Alex. Chodzki. *d)* O języku łowieckim. *e)* Wiadomość ze świata muzycznego. *f)* Powój. — Przekłady: Tereso, dramat Dumasa, Apollodor, z Herodata Klio i Melpomena. — *C. Dodatek:* Pieśni ludu po kraju przez autora zebrane z opuszczeniem drukowanych już. — Opisanie ziemi Mołdawskiej przez Mirona Kostyna r. 1684 napisane a przez autora objaśnione. — Gazela na cześć emira Jussufa (autora) przez Łucyana Siemińskiego. — Wspomienia pośmiertne na cześć autora wierszem i prozą.

W dalszym ciągu tego wydania wyjdą pisma Tymona Zaborowskiego, ks. Karola Antoniewicza, Stanisława Doliwy Starzyńskiego, Wacława z Oleska i innych znakomitych pisarzów krajowych. Wydanie jest staranne i ozdobne.

— W Londynie rozpisano teraz konkurs do przedłożenia planów kościoła w Konstantynopolu, w czem wszyscy architekci bez różnicy mogą wziąć udział. Plany wykonane być muszą architekturą uznaną w Europie zachodniej za kościelną, w stylu gotyckim lub ostro-łukowym z tą jednak zmianą, jakiej klimat wymaga. Kościół zbudowany być ma bez galeryi i pomieścić w sobie przynajmniej 700 osób, a przy budowie należy także mieć jeszcze wzgląd na niebezpieczeństwo trzęsienia ziemi w Konstantynopolu. Koszta budowy nie powinny więcej wynosić nad 20.000 funtów szterlingów. Plany przesłać należy do Londynu najdalej do 1. stycznia 1857. Pierwsza nagroda wynosi 100 funt. szterl., druga 70, a trzecia 50 funtów szterlingów.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 33. Rozmaitości.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* — *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*